

ней се намиратъ главно въ пещеритѣ, нарекли сѫ я **пещерна хиена**. У насъ кости отъ тази хиена най-напредъ бѣха открити въ „Голѣмата“ и „Малката пещера“ при Търново. Следъ това се намѣриха въ извѣнредно голѣмо количество въ пещерата „Моровица“, а напоследъкъ и въ пещерата „Тъмната дупка“ при село Карлуково (Луковитско).

Пещерната хиена е живѣла въ България презъ ледниката епоха, когато е било много по-студено отколкото е сега. Глутници хиени сѫ скитали нощемъ, за да дирятъ храна.

Намиратъ напр. осланките отъ нѣкое умрѣло или убито животно. Наяждатъ се до ситетъ и следъ това се оттеглятъ въ пещеритѣ. Много отъ болните или престарѣли хиени сѫ намирали своята смърть въ тъмните завои на пещеритѣ. Нѣкои отъ тѣхъ сѫ станали жертва на неравната борба съ други плътоядни. Хиената не е била тѣй опасна за древния човѣкъ, както напр. пещерната мечка, лъвътъ, тигрътъ и др.; но въроятно човѣкътъ се е плашель отъ нея твърде много. Грозниятъ ѝ видъ, странните гласове, които е издавала, глутниците, които нощемъ сѫ приближавали жилището му — пещеритѣ — а понѣкога сѫ нахлували и вътре, сѫ накарали нашия прадѣдъ да се отвръща и да се плаши отъ тия хищници.

Представете си тъмна хладна зимна нощ. Цѣло семейство се е сгущило нѣкѫде въ пещерата, унесена въ дрѣмка или дѣлбокъ сънъ, следъ голѣма умора презъ деня.

Его предъ входа се явява глутница отъ хиени, които дирятъ подслонъ, или подушили останки отъ храната на човѣка. Нѣколко стъклени живи очи блещатъ, нѣкакви странни звукове събуджатъ пещерните хора.

Всички ставатъ и се мжчатъ да прогонятъ тия неканени гости. Малките сѫ изплашени и въ тѣхъ дѣлбоко се вкореняватъ страхътъ отъ хиените, които понѣкога, изгладнѣли, сѫ нападали и отвличали деца.

Още въ тия далечни времена човѣкъ се е плашель отъ този хищникъ и твърде е възможно, че и тогава за него сѫ били разказани странни легенди, както днесъ се разказватъ такива за хиените въ топлите страни.

Върниятъ пазачъ на кѫщата и стадото — кучето — го е нѣмало още. Кой тогава ще пази жилището и живота на пещерните хора отъ толкова много звѣрове? Човѣкъ е трѣбвало да бѫде винаги на щрекъ, защото въ всѣко време и на всѣко място животътъ му е билъ изложенъ на опасностъ.